

N.º 376 Any XXXII

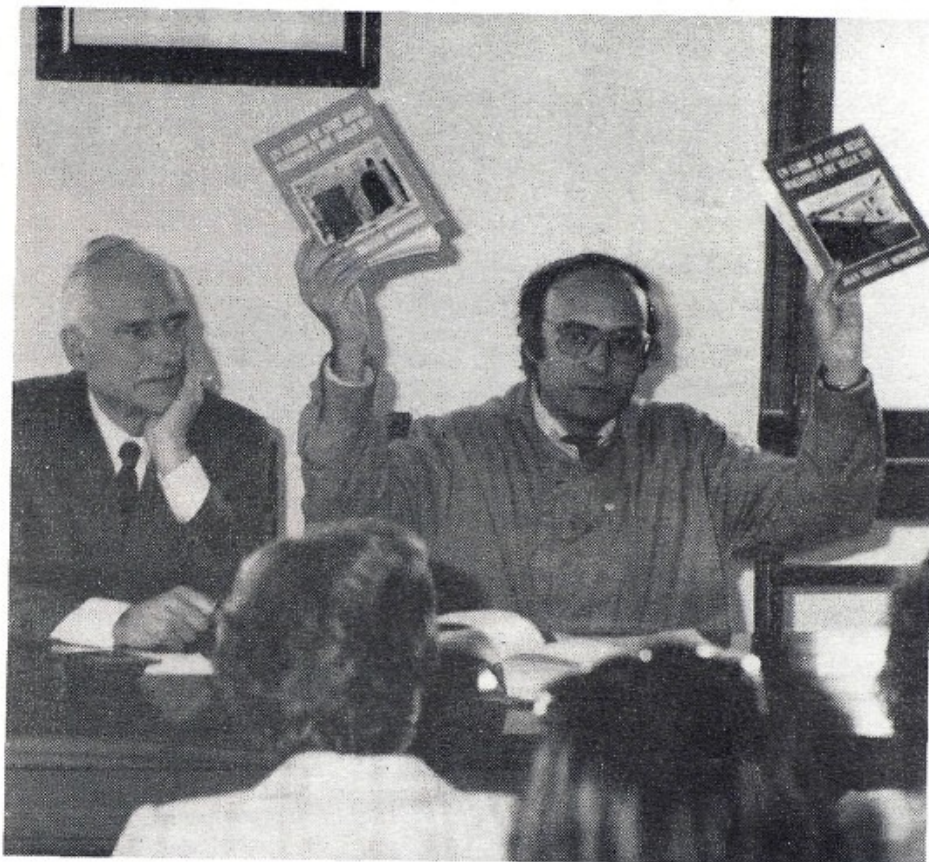
BONA PAU

MONTUÏRI

PREMSA
CORT REIAL

JUNY 1984

- LA PRESENTACIÓ del «Llibre de Cort Reial», el fet històric-cultural de més relleu de molts anys ençà.
- EL CONCERT de l'Orquestra «Ciutat de Palma», esdeveniment sense precedents a Montuïri.
- L'ECONOMIA PARROQUIAL, a la fi dels cinc primers mesos d'enguany, arrossega un dèficit de 160.000 pessetes.
- MOLT DIFÍCIL se li ha posat al Montuïri l'ascens a III Divisió Nacional.

Moment històric en que En Joan Miralles presenta els dos toms del «Llibre de Cort Reial», juntament amb el Dr. Badia.

De l'animació i l'interès per a les proves del V Cross Popular del passat primer de maig n'és testimoni aquesta foto on veim les montuïreres en el moment de la partida.

Montuïri en el segle XIV

ECONOMIA I AGRICULTURA

CULTIUS PREDOMINANTS

Després d'haver espinzellat breument com vivien els montuïrers al segle XIV, veurem ara de què vivien, quina era la seva font de riquesa i d'alimentació.

En aquell temps, la base de l'economia era l'agricultura. Els cultius que predominaven i constituïen el principal sustent, eren els de secà, és a dir, els grans. Els que consten, almanco en els llibres consultats, són: el blat, nomenat forment (blat era un terme sinònim de gra), ordi, xeixa (espècie de blat per a fer farina de força) i un molt paregut a la xeixa que es deia toseta. Actualment aquest darrer s'ha perdut.

Molt important era també el cultiu de la vinya. La major part dels pagesos en tenien una o més parcel·les. (Després de la Conquesta, quan es varen repartir les terres als nous colons, sembrar un tros de vinya era condició indispensable per a poder establir-se).

Es cultivaven també llegums diverses, encara que no consten els noms (diu llegums de qualsevol llinatge), les més freqüents serien cigrans, faves, lleties, guisxes...; alls, sebes (ja vérem com sortien als inventaris) i carabasses, que servien com a aliment i com a recipient per a sal o vi.

Eren freqüents aiximateix els cultius de plantes textils: lli, cànion i espart; el lli era per a confeccionar les teles fines (de la casa o de vestir), el cànion per a les més comunes, i les parts pitjors s'empraven per a fer cordes i sacs així com l'espart amb el que es fabricaven també senalles i graneres.

No he trobat cap referència a plantes de reguiu (excepte el cànion) però com que s'anomenaven horts (l'ort del romer) hem de suposar que eren el complement de la dieta.

L'ENDEUTAMENT

La compra de gra (blat, principalment) i el consegüent endeutament, era molt comú, la qual cosa ens fa pensar que les collites no devien ésser molt bones. Després d'haver-ne retirat un poc per a menjar, un altre per a pagar censos i altres (els impostos de llavors) i els deutes, ja no quedava res; i per a sembrar l'any vinent, una altra vegada a comprar i més deutes. Era la roda de sempre.

Plats de dinant de llautó repujat del segle XV utilitzats com a bacines. Es guarden a la sagristia de l'església parroquial.

Si els deutes eren molts i les collites, magres; la possibilitat de pagar era escassa; així que als acreedors no els quedava més remei que fer embargaments dels béns que trobaven, ja fossin espècies o eines. Així podem saber quins eren: arada de blat, fals, aixà, podadora.

«A instancia e rquesta de Bernat Vidal, notari, en Pere Català, saig de la present cort, empara pel manament del senyor batle en poder de'n Pere Paliser aquella arade de blat, la qual lo dit Pere ha en l'ere del molí de vent que aquella arade de blat no dega treure... astro (fins que) haja pagades al dit emparant vint e sinch lliures...»

«De nos en Johan Desbach, donzell, batle de Mallorca al amant lo batle de Montuiri o a son lochtenent, salut e dilecció.

«Com per altra letra (carta) de la nostra cort sia astat manat al vostre successor a instancia de'n Morei Beltran Juheu... que fessats exequió en tants de bens de'n Miquel Ferrer e sa muller del vostre batliu, abastasseu a compliment de XII lliures de menuts en les quals son tenguts al dit juheu de cens passats. E sia astat respost que'l dit Miquel Ferrer per pagar la dita quantitat ha assignada per penyora una faus, la qual ha feta bestant sobre sos bens...»

ELS IMPOSTS

Amb tant poc recollit i tant per a pagar, el pagès havia de fer el cap viu per a poder menjar. Els impostos no eren una quantitat fixa, sinó proporcionada a la collita, especialment els delmes deguts al rei i a l'església (delme, en castellà *diezmo*, és la dècima part), per això

aquests eren els que més fàcilment es podien amagar o escatimar, fins i tot podien arribar a batre els grans d'amagat, i així no es declaraven.

Com sempre, «Hisenda» ha procurat evitar-ho, amb més o manco eficàcia, condemnant i castigant els que cometien frau; com aquesta ordre:

«De part de'n Berenguer Llobet, procurador reyal de Mallorca, als amats, los batles reys de les parroquies de Montuiri e de Castellig...»

«Man de part del senyor rey e de la mia vos prech que en continent, cascun de vosaltres en son batliu fassats publicar ab veu de crida de part de moser governador, axi com es en Ciutat publicat, que'l dit governador mana a tota persona de qualsevol lloch, condició o estament sia, que no gos ni dega llevar blats, o blats grosses o menuts, ne encare legums de nangun llinatge de les eres o altres llochs on les betran, fins que abans no hagin denunciati (declarat) als levadors del delma per lo senyor rey...»

«E encara mes mana lo dit governador que negu no gos ni dega batra ni fer batra dels dits blats e legums dins cases o alberchs ni en altres llochs amagats... ans les hajan a batra en les eres, carrers e llochs acustumats...»

Joana Martorell

Respecteu les diferències regionals del català. Parleu amb mallorquins, valencians, rossellonesos, etc. i coneixeu els accents i mots diferents que tenim tots. Aquesta és la riquesa del català, com de totes les llengües cultes.

UN LLIBRE DE CORT REIAL

Un moment de la presentació del Llibre de Cort Reial a la Sala d'Actes de l'Ajuntament.

En Pere Sampol abans de començar feu la presentació dels conferenciants, el Dr. Badia, Rector de la Universitat de Barcelona i En Joan Miralles, Catedràtic de la nostra Universitat i autor del llibre.

L'arxiu de Montuïri, patrimoni cultural del poble

La presentació de Joan Miralles i Monserrat de «Un Llibre de Cort Reial Mallorquí», basat en uns documents del segle XIV trobats a l'arxiu de Montuïri, constitueix un dels actes culturals de més relleu dels darrers temps al nostre poble.

El fet que vull ressaltar però, tot i deixant constància de l'extraordinària labor de Joan Miralles, és que uns documents del nostre arxiu han servit de punt de partida d'aquesta tesi doctoral. Això voldria que ens fés pensar, i en par-

La presentació constitueix un «monument» al text

Encara que la presentació se celebrà a la Sala d'Actes de la Casa de la Vila el diumenge dia 20 de maig, sense massa ostentació i pompositat, no hi ha dubte que l'edició d'«Un Llibre de Cort Reial mallorquí del segle XIV» (1357-60), en dos toms, que ha escrit En Joan Miralles i Monserrat i sobre el que n'elaborà la seva tesi doctoral, serà per a Montuïri una fita en la qual els estudiosos s'hauran de recolçar per a considerar, entre altres aspectes, les més antigues arrels lingüístiques, no sols del nostre poble, sinó les de tots els països de parla catalana.

I deim això fonamentant-nos amb el que digué el Rector de la Universitat de Barcelona, quan a la presentació de l'esmentat llibre comparava, sobretot, aquest esdeveniment amb el monument que s'aixeca a les «Homilies d'Organyà» (poole prop de la Seu d'Urgell) a iniciativa de la gent d'aquella població. Deia el doctor Badia que «en certa manera Montuïri avui també fa un monument al text que ha sortit —o no ha sortit perquè encara hi és— i que procedeix de l'arxiu de Montuïri i que també honra la població de Montuïri».

Es evident que amb aquest llibre podrem comprovar com era en el segle XIV la llengua habitualment parlada, com es donaven el «bon dia» o quin era el llenguatge que empraven quan discutien o s'enfadaven... i tants altres aspectes d'importància tant per a la història col·loquial, literària i, fins i tot, la història de la vida i dels esdeveniments de tota mena.

BONA PAU de bell nou dona l'enhorabona a l'autor del llibre —també col·laborador nostre— i publicarà un resum dels parlaments que es pronunciaren a la presentació per a la qual cosa en mesos successius anirem oferint-ne diferents epígrafs.

O. Arbona

ticular a tots els que no estan d'acord amb la recent ordenació de l'arxiu municipal, un dels més complets de Mallorca. És ver que aquesta fou una feina laboriosa i cara, però el llibre de Joan Miralles és un primer exemple del que pot aportar el material arxivat als estudiants i investigadors.

Particularment em pesaria que s'hagués pogut acusar a la meua generació (Passa a la 4.ª pàg.)

A S'HA DIT QUE...

...molts de coets i renou i crits i amenaces a l'àrbitre no foren suficients per a guanyar el partit a l'Alaró.

...n'hi ha molts que veurien amb gust una enquesta als aficionats sobre els jugadors externs a l'equip del Montuiri perquè n'hi ha que sols desitgen guanyar però n'hi ha d'altres que volen veure jugadors locals.

...en es darrer marathón, hi va haver gent que, perquè en es seu fill no li donaren medalla va dir que no col·laboraria més en s'organització. Lo que haurem de fer l'any que ve és dir a tots es papàs que comprin una medalla per a donar-la a's seu fill.

...han arribat notícies de què es vestuaris d'Es Dau no se faran enguany. En es responsables, si n'hi ha, siguin d'Es Consell o siguin d'on siguin, els hauria de caure sa cara de vergonya.

...n'hi ha que no poden sofrir que es facin coses en benefici d'es poble quan són organitzades per gent que no és d'es seus... Ja està bé de llevar sa pell! Tanmateix allò que està ben fet hi està sempre i a qualsevol lloc, véngui de qui véngui. No seran massa envegetes?

SA VEU D'ES CARRER

UN LLIBRE DE CORT REIAL MALLORQUÍ DEL SEGLE XIV

(Ve de la 3.ª pàg.)

de permetre la destrucció d'aquest llegat dels nostres avantpassats. Pens que els montuירים hem de comprendre que tenim una joia que hem de guardar amb esment i que, com tot el patrimoni cultural, no és propietat d'un Ajuntament, ni d'un poble o un Estat, sinó que és patrimoni de tota la humanitat i ningú, encara que sigui per omissió, no pot atemptar contra ell.

Cert que ens ha costat més del que voldríem, però estàvem obligats moralment davant la història. Ara, quan la feina està acabada, posem-la a disposició dels investigadors perquè cerquin dins les arrels del temps passat per a un millor coneixement de la història de Montuiri i de Mallorca.

Pere Sampol

DES DEL NOSTRE CINE D'AHIR...

A LA SEVA MORT

Era a l'entorn dels anys 1928 o 29 quan per primera vegada els meus ulls —amb excés oberts, de nin que descobreix aquest petit món que l'enrevolta— es fixaren en la pantalla del *Cine Royal*, el Cine de Ca N'Aloi.

Lesombres lluminoses que es movien damunt aquella tela em cautivaren des dels primers moments. Juntament amb tots els meus amics, era lloc de cita obligada aquells diumenges horabaixa en què el fred o l'aigua que queia semblant a pluja, no ens permetia jugar dins de la *carnisseria* o en mig de plaça on s'hi alçaven aquells arbres i aquell pi que molts han vist i que, com uns amics més, prenién part amb els nostres jocs.

Primerament ens entusiassmava en *Tom Tiler*, en *Cayena*, en *Tom Mix* i com a nins que érem fins i tot somiàvem amb aquells cavallistes que damunt les seves muntures «volaven» a través de l'Oest, sempre per a rescatar a l'al·lota que havien empresonada els contraris o amb motiu de qualque causa noble, amb la qual nosaltres ens hi solidaritzàvem.

Passaren uns anys, pocs, i coneguèrem encara més mites del cine mut. Qui pot oblidar la dolcesa d'una *Clara Bont* o de Na *Surviance* juntament amb l'exquisidesa de Na *Laura la Plante*! I en el pol oposat, qui no es recorda de Na *Doça Negri*, aquella vampiressa dels anys vint! Entre aquestes artistes, recordem també noms com, *Douglas Fairbank*, *Ibton Barrior* i molts d'altres que preniém per model a l'hora de jugar, copiant totes les seves aventures.

I vengué el cine sonor: Allò fou un esdeveniment; va ésser obligat canviar les cadires per butaques. Record que vuit o deu files de cadires estaven davant, més prop de la pantalla. A darrera (per a la gent més sèria) hi havia butaques de fusta i pagaven vint o trenta cèntims més. Era al començament dels anys trenta.

I així podríem anar citant noms dels artistes de pel·lícules que ens recordarien moments i situacions inefables. Com per exemple la il·lusió amb què esperàvem el pròxim programa de cine, quan vertaderament era un problema o, millor dit, una cosa insegura veure la funció o no, degut a què en aquells temps de la post-guerra civil espanyola molts de vespres estàvem sense electricitat.

Essent així que la llum, després d'unes quantes vegades durant el dia d'encendre's i apagar-se a la posta del sol, s'apa-

gava per llarg temps. Durant hores, en moltes ocasions passava això i la sessió de cine havia volat. Molts érem els qui estàvem dins el mateix cafè esperant la corrent i amb els qui a poc a poc arribaven acabàvem d'omplir el cine i aleshores demanàvem a n'En Joan Aloy que ens passàs el programa. En Joan dubtava; contava els qui hi havia i fent números ràpidament, obria la *taquilla* o començava la sessió, la qual acabava ja de matinada. Això si el saló era més de mig.

Pugem ara cap aquí, remuntant els anys quaranta i acostant-nos als cinquanta. Les restriccions elèctriques ja superades poc a poc, entrem a una altra època en què la sala, especialment els diumenges horabaixa i vespre, estava al tip, inclòs el passadís d'en mig ple de cadires, ocupada.

Èrem uns incondicionals del sèptim art i fruïem en comú d'aquell espectacle.

Semblava com si la pantalla fos una gran finestra per on ens enviaven cada setmana un raig d'oxigen pur per a poder respirar millor. Eren uns temps aquells en els quals si ens haguessin dit que si un dia el cine tancaria les portes no ho haguéssim cregut.

I... malgrat tot... així ha estat. Com altres sales d'aquests pobles, el cine, com si fos un bon amic que durant els anys ha anat cantant històries, unes vegades emocionants i altres entretenint-nos, però sempre educant-nos, ens ha deixat. Quan, darrerament assistíem a les funcions i veïem aquell saló que havia estat tan ben preparat fa uns quinze o vint anys, per a acollir-nos còmodament i veïem com certs grups de persones no solament no anaven alerta sinó que a potades destrassaven les butaques, ens semblava que aquells crits i potades, que espanyaven aquells mobles, també rompien amb un tipus de cultura molt popular i que durant almenys mig segle ha estat l'aliment que donava vida a molts de milions de persones dins el món. Certament aquest gran amic que ens ha entretingut i educat durant tants d'anys no es mereixia morir així.

Per això, quan em digueren, fa poc, que amb un camió transportaven tot quant quedava del cine, màquines, butaques, etc. no vaig poder reprimir un sentiment dolorós, escarrufador, davant la partida definitiva d'un gran amic, el qual no hem sabut comprendre ni apreciar com es mereixia.

M. M. Arbona Fiol

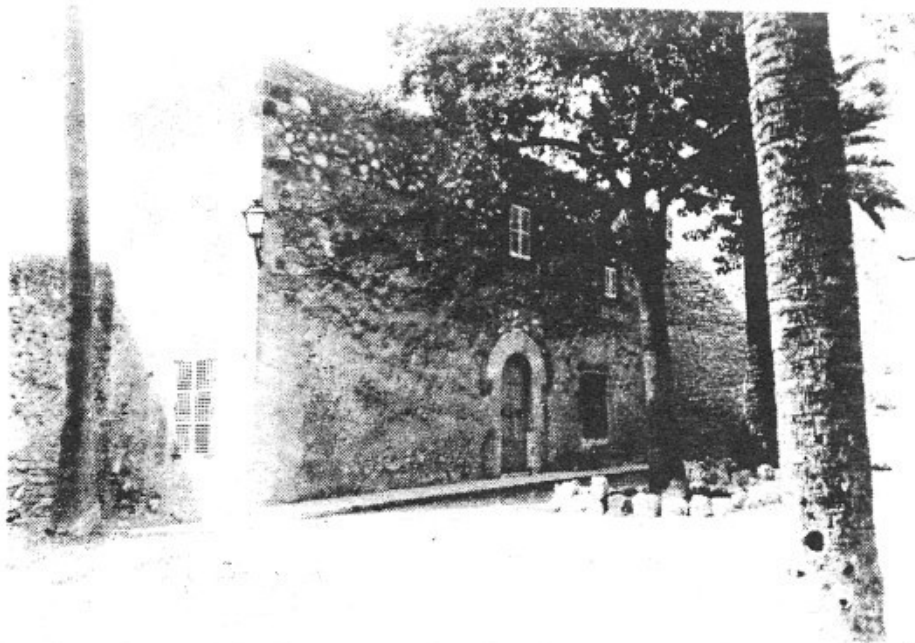
CONCERT DE L'ORQUESTRA «CIUTAT DE PALMA»

«Chapeau», dirien els francesos; «sombrero» o «boina», els castellans; i, noltros, «capell» davant l'extraordinari concert que ens oferí l'orquestra simfònica «Ciutat de Palma» el dissabte 12 de maig, a les sis de l'horabaixa. Malgrat l'hora no fos la més adient, l'església s'omplí de gent. Els assistents gaudiren de debò i correspongueren a la magnífica actuació amb llargs i sincers aplaudiments.

Sota la direcció de Julio Ribelles es va interpretar «Faust» de Gounot i «L'Arlesienne» de Bizet (dues sutes) i la «Rapsòdia hongaresa número 2» de Listz. Al final, i dedicada al públic, hi afegiren una altra peça musical: «Las bodas de Luis Alonso».

L'acte fou patrocinat per l'Ajuntament de Palma, Consell Insular de Mallorca i Ajuntament de Montuïri.

Aquestes manifestacions musicals s'haurien de fer adesiara, ja que enalteixen els organitzadors i assistents, donen vida i cultura a un poble.

La casa de Ca s'Escolà, així com ha romàs després de la restauració.

JORNADA A CIUTAT

El divendres 25 de maig dos autocars partiren, després de dinar, cap a Palma.

LA MÚSICA COM A FET CULTURAL

La realitat cultural de Montuïri és ben coneguda i valorada per tots; en són prova evident la Banda de Música i la Coral Parroquial. No hi ha dubte que dins el poble hi batega la inquietud musical que és a la vegada una manifestació cultural: bé ho demostrà la massiva presència de públic en el concert que oferí l'Orquestra Simfònica «Ciutat de Palma» el dissabte 12 de maig a l'església parroquial, malgrat l'hora intempestiva: les sis de l'horabaixa.

L'Orquestra Simfònica «Ciutat de Palma» ostenta el nom de la Ciutat on radica i és única a les Balears; així i tot, el Consell Insular de Mallorca patrocina les seves sortides a la part forana, per ara encara massa poques. D'aquesta manera es vol fer extensiva la cultural musical a unes persones per a les quals resultaria difícil beure a la font de la música simfònica. «La presència massiva de públic —manifestava Rafel Nadal a la presentació de l'acte— bé paga l'esforç continuat per a mantenir aquesta agrupació simfònica». I explicava després les diferències entre una orquestra i una banda de música, degut al major nombre d'integrants i, sobretot, pels instruments de corda, com són: violí, violoncel, violoncel i contrabaixos.

La programació no s'elaborà a base de grans simfonies, sinó d'una música capaç d'arribar al gran públic, en aquest primer contacte simfònic realitzat a Montuïri. Així, foren interpretades la Suite de l'Òpera «Faust» de Gounot; la suite de L'Arlesienne, de Bizet; la rapsòdia hongaresa núm. 2 de Listz i com a plus obligat pels insistents aplaudiments del públic, «Las Bodas de Luis Alonso», del mestre Jiménez.

Aquest esdeveniment musical, sense precedent a la història de Montuïri, fou possible primerament degut a la iniciativa i gestions de N'Honorat Moll; a la petició formal davant del Patronat de l'Orquestra Simfònica «Ciutat de Palma» per part de Miquel Cardell, aleshores batle; a la culminació de l'acte per l'actual regidor de Cultura, Pere Sampol, i finalment al gran interès demostrat pel Gerent d'aquell Patronat, senyor Rafel Nadal.

En resum: un bellíssim acte cultural, el qual, fent-nos ressò del sentir dels assistents, va tenir gust de poc. Esperam i desitjam que actes com aquest els poguem fruit amb certa freqüència.

Un col·laborador

Hi viatjaven els alumnes de la segona etapa i alguns de cinquè. Es varen dividir en uns quants grups: cinema, visites culturals a Palma i participació a la festa esportiva del col·legi Magdalena Sofia. Al final, tots es reuniren en el quarter d'artilleria per veure l'exposició organitzada amb motiu de l'anyal «Jornada de portes obertes de les Forces Armades».

EXIT DELS CURSOS DE CATALÀ ECCA

Els cursos de la llengua i cultura de les Balears que ha duit a terme ECCA amb el patrocini del Consell Insular de Mallorca, ha vist incrementat els seus alumnes en 338, perquè ha passat de 136 a 574 alumnes del curs passat al d'enguany.

Pel que respecta a Montuïri han participat en Català I, 23 alumnes i Català II,

25 anys enrera

9 Juny 1959

Avui, En Gaspar Oliver Barceló (de Maià) ha estat nomenat batle de Montuïri i el 17 següent pren possessori. Abans ja era tinent de batle. A unes declaracions que feu a BONA PAU digué que tenia molts i interessants projectes i ganes de fer molta feina. Substitueix a Joan Miralles Riera (Porrerenc), el qual abans havia presentada la dimissió.

El nostre Redactor en Cap, Gabriel Gomila, fou l'ànima del V Cross Popular i d'altres manifestacions de tot tipus, sobretot culturals i esportives a Montuïri. El microfon n'és la seva millor eina.

L'equip juvenil del Montuïri que tant brillantment ha realitzat aquesta temporada.

Futbol

RESULTATS CORRESPONENTS A LA LLIGUETA D'ASCENS A III DIVISIÓ

Alaró, 5 - Montuïri, 1
 Hospitalet Eivissa, 3 - Montuïri, 0
 Montuïri, 2 - Escorial, 1
 Montuïri, 1 - Alaró, 2

PER A RECOLLIR I CONSERVAR ELS CEREALS

Normes a tenir en compte

Els cereals, per desgràcia, de vegades comencen ja a perdre's o a «florir-se» el mateix dia que s'entren, perquè no es fa en les degudes condicions.

GRANAT, SEC I CALENT

La regla d'or per a la collita és que el gra estigui ben *granat, sec i, millor, calent*. No s'ha de començar mai a recollir (cosechar) fins que el primer sac que surt de la màquina estigui calent pel sol. Resulta que el gra té una gran capacitat d'absorbir la humitat de la nit o dels dies de boira. Un blat, ordi o civada en condicions normals, s'estorba unes quantes hores per a eliminar la humitat que havia pres; si ha plogut o ha fet vent humit o boira necessitarà almanco un dia per a eixugar bé. Convé més estar aturats que entrar el blat malament.

S'ha de tenir en compte que aquí anam dues hores envant a l'hora solar. El sol no se n'entén d'horaris oficials. Bé ho sa-

bien els nostres vells, que *no batien abans de les deu o les onze*, segons el dia que fés.

El fraró (gorgojo) ataca el gra que té més de 13 graus d'humitat; amb manco de 12 graus, li resulta difícil viure.

QUAN HI HA HERBA VERDA

Si a l'hora de la collita el sembrat amaga herba verda en mig dels solcs, encara que el gra estigui eixut, amb l'operació de recollir-lo *aplega la humitat de l'herba* i el seu gust amarg, fent-lo d'aquesta manera inservible per a farines panificables.

El millor remei seria segar-lo, fent gavelles perquè eixugui l'herba; llavors es podrà batre normalment. Si no, s'haurà d'estendre tot el gra al sol, remenant-lo perquè s'elimini tota la humitat.

No s'ha de deixar mai que el gra passi la nit a la intempèrie, encara que estigui ensacat, perquè el gra xupa la humitat a través del sac.

IMPORTÀNCIA DEL SOL

El sol és el millor desinfectant del món, i el més econòmic, i no resulta gens tòxic. Si es deixa el gra estès al sol s'auto-esterilitza i així no ha de menester tants d'esterilitzants químics.

EL GRANER, VENTILAT

Si és possible, el graner ha de tenir dos finestrons perquè es renovi l'aire, posant, naturalment, retxadets espessos perquè no hi entrin les rates.

No és convenient mesclar blat vell amb novell, encara que s'esterilitzin conjuntament perquè les defenses naturals d'un i altre no són compatibles.

L'excés de calor també és contrari als cereals. El gra s'ha de conservar en lloc fresc —no humit— sobretot els estius molt calorosos.

La ventilació també els esterilitza; així passar-lo «per sa màquina» és un bon conservant.

Un tècnic montuïrer

DEMOGRAFIA

CASAMENTS

Abril - Maig

Dia 29 d'abril.— Antonio Ortiz Pulgar amb Celia Tinoco Felipe.

Dia 24 de maig.— Antoni Bennassar Gomila amb Margalida Rossinyol Moll.

PLUVIÒMETRE

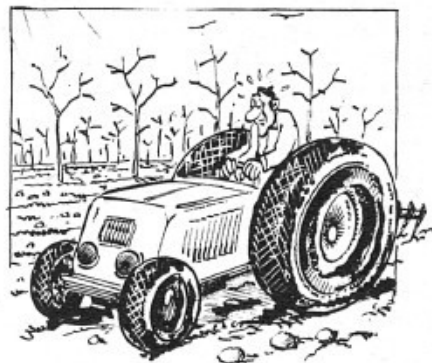
Maig, 1984

Dia 1	4,7 lts.
Dia 3	1,0 lts.
Dia 11	5,5 lts.
Dia 12	1,3 lts.
Dia 14	2,2 lts.
Dia 17	5,0 lts.
Dia 18	3,3 lts.
Dia 19	22,4 lts.

Total 45,4 lts.

La pila baptismal de la nostra parròquia és de pedra de Santanyí del segle XVI (Escola de Joan de Salas) amb decoració en relleu protorenacentista.

De fora vila tothom en menja,
i de fora vila tothom en fuig.
I als que hi queden
i treballen la terra
¿pot algú negar-los el dret
a una vida digna o al pa
que tanta suor les costa...?

El Desertor

Estimat President
Uns mots em permetreu
P'entura els llegireu
Si us resta un poc de temps
Tot just ara rebia
Els papers del quarter
Dimecres sense esper
A la guerra hom m'envia
Estimat President
Fer la guerra no puc
Al món no som vingut
Per matar l'altra gent
Jo bé us deman perdó
Si us empip però cal
Que us digui ben formal
Que em faré desertor
D'ençà que som al món
El pare he vist morir
Els meus germans partir
Plorar els meus petjons
La mare ha patit tant
Que ja és a dins la tomba
I se'n riu de les borabes
I del cuc rosegant

Quan vaig ser presoner
La dona me robaren
L'ànima me furtaren
I el goig del temps primer
Demà quan trenqui l'alba
Fotré pel nas la porta
A una època ja morta
La meua passa balba
Anirà pels camins
Per l'amplitud immensa
De Bretanya a Provença
I cridaré amb veu tensa
Refusau d'obeir
A la guerra no aneu
Combatre no vulgheu
Negau-vos a partir
Si un doll de sang rabent
Us cal vessau la vostra
Vós teniu molt de rostre
Estimat President
Si em voleu encalçar
Avisau als gendarmes
Que jo no tinc pas armes
I poden desaparar

de Boris Vian

Versió de J. M. L.

Notícies d'Església

NOTES SOBRE LA DARRERA REUNIÓ D'ECONOMIA PARROQUIAL

A la reunió tinguda dia 20 de maig, es va informar de les factures de l'obra de «Ca s'Escolà» sortides el mes de maig a BONA PAU. Es va consultar sobre quina quota hauria de pagar l'Associació de Tercera Edat per llum, aigua i altres despeses a la parroquia. Es va considerar el dèficit que arrossegam en els comptes ordinaris en aquests primers cinc mesos de 1984: 160.611 Ptes.

Concretament es proposà:

1) Informar als creients i a tot el poble del pressupost normal del que no es pot prescindir cada mes:

Fer net església i rectoria	6.500 Ptes.
Electricitat	8.000 Ptes.
Telèfon	3.500 Ptes.
Escolà	16.000 Ptes.
Complement capellà	18.000 Ptes.
Total	52.000 Ptes.

S'ha de sebre que els ingressos normals van damunt unes 30.000 Ptes. Això, tenint en compte que sempre s'hi han d'afegir despeses extraordinàries, per llibres, catequesi, oficina, etc.

2) Es va trobar, per majoria, que és necessari tornar a posar una espècie de *col·laboracions per als serveis de l'església*. Així, es va indicar: 5.000 Ptes. per funeral, 2.500 per matrimoni, 1.000 Ptes. per baptisme. Es posaria a prova, a partir del pròxim juliol.

Es va comentar que moltes famílies es valen dels serveis de l'església, i durant l'any no aporten res per al manteniment de l'edifici, personal, neteja, etc. Per això, es fa necessari prendre consciència de què s'ha d'ajudar, essent que les factures pugen més de cada dia, i les col·lectes queden estancades.

ACCIÓ SOLIDÀRIA «ATUR-VIVENDA»

INFORMACIÓ

Fa dos mesos, convidàvem tot el poble creient de Montuiri i també totes les persones de bona voluntat a participar en la campanya 1.000 per 1.000, que vol dir aconseguir, dins Mallorca mil subscripcions a mil pessetes cada mes, per al programa Atur-Vivenda. La parròquia de Montuiri ha pogut enviar, fins ara, tres subscripcions, però estam segurs que podem i que hem de fer molt més. Càritas es veu obligada a pagar el lloguer de casa a moltes famílies amb perill de quedar al carrer.

A nivell de tot Mallorca, ja n'hi ha 400 de formalitzades. A molts de pobles com Montuiri en tenen més de 25 fetes efectives.

NO PODEM QUEDAR DARRERA!

AJUDAU GENEROSAMENT A LA CAMPANYA ATUR-VIVENDA!

Dins l'església hi ha un caixonet, i l'encarregada d'aquesta campanya a Montuiri es Na Francisca Gomila, de ca'n Cigala. Demanau-li informes.

La Comissió d'Acció Social

3) En quant a la quota de l'Associació de Tercera Edat, es va quedar que es prendria un acord amb la Junta Directiva, després d'haver experimentat l'augment de factures de llum, etc.

MOSSÈN ANDREU GENOVARD VENDRÀ A VIURE A MONTUIRI

Es Delegat Diocesà de Mitjans de Comunicació i Consiliari del Moviment Cristià de Joves de Pobles

Es va acabar la reunió, informant que, a partir del mes d'agost vindrà a viure a la rectoria de Montuiri N'Andreu Genovard, que ha estat rector de Crist Rei de Manacor, i que treballa en la diòcesi com a Delegat de Mitjans de Comunicació i Consiliari del Moviment cristià de joves de pobles. Se li habilitarà un despatx i dormitori amb uns serveis a la sala de dalt de la rectoria, per a la qual cosa Caixa Diocesana ha acceptat col·laborar.

La Comissió Econòmica parroquial

«QUAN MIRAM ELS HOMES SOBRE LA POBRESA DELS QUALS S'HA EDIFICAT LA NOSTRA ABUNDÀNCIA I QUE VEIM DESPOSEÏTS DE LA SEVA VIDA I DEL SEU PROPI COR, HEM DE CONSTATAR QUE LA NOSTRA ABUNDÀNCIA ACTUAL CAMINA EN SENTIT CONTRARI AL CAMI SEGUIT PEL CRIST».

Els Bisbes del Japó

Qui no ha contemplat moltes vegades aquestes dues finestres de la sagristia!